31995L0063

ДИРЕКТИВА 95/63/ЕО НА СЪВЕТА
от 5 декември 1995 година
за изменение на Директива 89/655/ЕИО относно минималните изисквания за безопасността и здравето на работниците при използването на работни съоръжения по време на работа (Втора специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 118а от него,

като взе предвид предложението на Комисията [1],

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет [2],

в съответствие с процедурата, предвидена в член 189в от Договора [3],

като има предвид, че член 118а от Договора предвижда Съветът да приема с директиви минимални изисквания за насърчаване на подобренията, в частност на работната среда, с оглед закрилата на здравето и безопасността на работниците;

като има предвид, че съгласно споменатия член тези директиви трябва да избягват да налагат такива административни, финансови и правни ограничения, които могат да възпрепятстват създаването и развитието на малки и средни предприятия;

като има предвид, че спазването на минималните изисквания, предназначени да гарантират по-високо равнище на безопасност и здраве по време на използването на работни съоръжения, е от съществено значение за гарантиране на безопасността и здравето на работниците;

като има предвид, че поради това държавите-членки трябва да вземат мерки, за да улеснят прилагането на разпоредбите на настоящата директива от страна на предприятията, в частност от страна на малките и средните предприятия; като има предвид, че тези мерки могат да включват дейности за обучение и информация, съобразени със специфичните изисквания на различните икономически отрасли;

като има предвид, че разпоредбите, приети по силата на член 118а от Договора, не са пречка всяка държава-членка да запази или да въведе по-засилени мерки за защита на условията на труд, които да са съвместими с Договора;

като има предвид, че член 9, параграф 1 от Директива 89/655/ЕИО [4] предвижда в приложението да се добавят допълнителни минимални изисквания, прилагани за работните съоръжения, посочени в точка 3 от приложението, съгласно процедурата, предвидена в член 118а от Договора;

като има предвид, че настоящата директива трябва да се ограничи да определи целите, които трябва да се постигнат, и принципите, които трябва да се спазват, като предостави на държавите-членки да изберат подходящите условия и реда в националното законодателство за спазване и подобряване на тези изисквания;

като има предвид, че държавите-членки, след консултации със социалните партньори и съобразно националното законодателство и/или практики, определят условията и реда за постигане на равнище на безопасност, съответстващо на целите, посочени в приложение II от настоящата директива;

като има предвид, че настоящата директива представлява практическа стъпка към създаването на социалното измерение на вътрешния пазар,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Директива 89/655/ЕИО се изменя, както следва:

1. Член 4 се изменя, както следва:

   а) в параграф 1, буква а), ii) и буква б) думите „в приложението“ се заменят с думите „в приложение I“;

   б) в параграф 1 се добавя следната буква:

---

(1) ОВ C 104, 12.4.1994 г., стр. 4 и ОВ C 246, 22.9.1995 г., стр. 3.

(2) ОВ C 397, 31.12.1994 г., стр. 13.

(3) Становище на Европейския парламент от 17 февруари 1995 г. (ОВ C 56, 6.3.1995 г., стр. 175), Обща позиция на Съвета от 24 юли 1995 г. (ОВ C 281, 25.10.1995 г., стр. 41) и Решение на Европейския парламент от 17 ноември 1995 г. (ОВ C 323, 4.12.1995 г.).

(4) ОВ L 393, 30.12.1989 г., стр. 13.

„в) без да се засягат разпоредбите на буква а), i) и независимо от буква а), ii) и буква б), специфичните работни съоръжения, подчинени на изискванията на точка 3 от приложение I, които вече са били предоставени на работниците в предприятието и/или учреждението до 5 декември 1998 г., най-късно четири години след тази дата трябва да отговарят на минималните изисквания, предвидени в приложение I“;

в) добавя се следният параграф:

„3. Държавите-членки, след съгласуване със социалните партньори и съобразно националното законодателство и/или практики, определят условията и реда, които позволяват да се постигне равнище на безопасност, съответстващо на целите, визирани от разпоредбите на приложение II.“

2. Добавя се следният член:

„*Член 4а*

Проверка на работните съоръжения

1. Работодателят следи работните съоръжения, чиято безопасност зависи от условията на монтиране, да се подлагат на първоначална проверка (след монтирането и преди първото пускане в експлоатация) и на проверка след всяко монтиране на нова работна площадка или на ново място, извършвани от компетентни лица по смисъла на националното законодателство и/или практики, с оглед да се гарантира правилното монтиране и нормалното функциониране на работните съоръжения.

2. Работодателят следи работните съоръжения, изложени на влияния, предизвикващи неизправности, които могат да доведат до опасни ситуации, да се подлагат на:

— периодични проверки и ако е необходимо, на периодични изпитвания, извършвани от компетентни лица по смисъла на националното законодателство и/или практики,

— извънредни проверки, извършвани от компетентни лица по смисъла на националното законодателство и/или практики, винаги когато възникват извънредни събития, които могат да имат вредни последици за безопасността на работното съоръжение, като реконструкции, аварии, природни явления, продължителни периоди на неупотреба,

с цел да се гарантира спазването на изискванията за безопасност и здраве и за своевременното откриване и отстраняване на тези неизправности.

3. Резултатите от проверките трябва да се записват и да са на разположение на компетентния орган. Те трябва да се съхраняват в продължение на определен период.

Когато работните съоръжения се използват извън предприятието, те трябва да се придружават от материално доказателство за последната извършена проверка.

4. Държавите-членки определят условията и реда на тези проверки.“;

3. Добавя се следният член:

„*Член 5а*

Ергономия и здраве на работното място

Работодателят трябва да вземе предвид работното място и положението на работниците при използването на работните съоръжения, както и ергономичните принципи, при прилагането на минималните изисквания за безопасност и здраве.“

4. В член 6, параграф 2 се добавя следната алинея:

„Работниците трябва да бъдат предупредени за рисковете, които ги засягат, за работните съоръжения, намиращи се в тяхната непосредствена работна среда, както и за промените, които ги засягат, доколкото те се отнасят за работните съоръжения, разположени в непосредствената им работна среда, дори ако те не ги използват пряко.“;

5. В член 8 думата „приложението“ се заменя с думата „приложенията“.

6. Член 9 се изменя, както следва:

— в заглавието на члена думите „на приложението“ се заменят с думите „на приложенията“,

— в параграф 1 думата „приложението“ (два пъти) се заменя с думата „приложение I“,

— в параграф 2 думата „приложението“ се заменя с думата „приложенията“.

7. Приложението, което става приложение I, се изменя съгласно приложение I към настоящата директива.

8. Добавя се приложение II, чийто текст е даден в приложение II към настоящата директива.

Член 2

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива преди 5 декември 1998 година. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите от националното законодателство, които те вече са приели или приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Комисията периодично представя на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет доклад за прилагането на настоящата директива.

Член 3

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 5 декември 1995 година.

За Съвета

Председател

J. A. GRIÑÁN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Приложението (което става приложение I) към Директива 89/655/ЕИО се изменя, както следва:

1. Към предварителните бележки се добавя следната алинея:

„Посочените по-долу минимални изисквания, доколкото те се прилагат за действащите работни съоръжения, по необходимост не налагат същите мерки като основните изисквания за новите работни съоръжения.“;

2. В точка 2.1 последната алинея се заменя със следния текст:

„Системите за управление трябва да са надеждни и да се избират съобразно предвидимите неизправности, смущения и ограничения в рамките на планираното използване.“;

3. Точка 3 се заменя със следния текст:

„3. **Допълнителни минимални изисквания, прилагани за специфични работни съоръжения**

3.1. *Минимални изисквания, прилагани за подвижните, самоходни или несамоходни работни съоръжения*

3.1.1. Работните съоръжения, на които се вози/ят работник/ци, трябва да са оборудвани по начин, който да намалява рисковете за работника или за работниците по време на придвижването.

В тези рискове трябва да се включат рисковете от контакт или притискане на работниците с колелата или с гъсеничните вериги.

3.1.2. Когато ненавременното блокиране на задвижващите елементи между дадено подвижно работно съоръжение и неговите приспособления и/или ремаркета може да предизвика специфични рискове, това работно съоръжение трябва да е оборудвано или приспособено по начин, който да попречи да се блокират задвижващите елементи.

Когато не може да се предотврати такова блокиране, трябва да се вземат всички възможни мерки, за да се избегнат вредните последици за работниците.

3.1.3. Ако съществува риск задвижващите елементи между подвижните работни съоръжения да се замърсят или да се повредят при влачението им по земята, трябва да се предвидят улеснения за тяхното закрепване.

3.1.4. Подвижните работни съоръжения, на които се вози/ят работник/ци, трябва да ограничават, при реални условия на използване, рисковете, произтичащи от преобръщане или от промяна на посоката на работното съоръжение:

— или чрез защитно устройство, което пречи на работното съоръжение да промени посоката си с повече от четвърт оборот,

— или чрез устройство, гарантиращо достатъчно пространство около работника или работниците, които се возят, ако движението може да продължи с над четвърт оборот,

— или чрез всяко друго приспособление с равностойно въздействие.

Тези защитни устройства може да са неразделна част от работното съоръжение.

Тези защитни устройства не се изискват, когато работното съоръжение е стабилизирано по време на използване, или когато работното съоръжение е проектирано така, че преобръщането му или промяната на посоката му са невъзможни.

Ако съществува риск работникът, който се вози, да бъде смазан между частите на работното съоръжение и земята при преобръщане или при промяна на посоката, трябва да се монтира система за задържане на работника или на работниците, които се возят.

3.1.5. Елеваторните колички, на които се качват един или няколко работника, трябва да са приспособени или оборудвани по начин, който да ограничава рисковете от преобръщане на количката, например:

— или чрез монтиране на кабина за шофьора,

— или чрез устройство, пречещо на преобръщането на елеваторната количка,

— или чрез устройство, гарантиращо, че в случай на преобръщане на елеваторната количка, между земята и определени части на елеваторната количка ще остане достатъчно място за работника или работниците, които се возят,

— или чрез устройство, задържащо работника или работниците на седалката на водача, така че да се попречи те да бъдат притиснати от дадени части на елеваторната количка, която се е преобърнала.

3.1.6. Подвижните самоходни работни съоръжения, чието придвижване може да предизвика рискове за работниците, трябва да отговарят на следните условия:

а) те трябва да са снабдени с приспособления, позволяващи да се избегне неразрешено пускане в движение;

б) те трябва да са снабдени с подходящи приспособления, намаляващи последиците от евентуален сблъсък в случай на едновременно движение на няколко работни съоръжения, движещи се по релси;

в) те трябва да са снабдени с приспособление за спиране и изключване; ако сигурността го изисква, аварийно приспособление, задействано от леснодостъпни командни механизми или от автоматични системи, трябва да дава възможност за спиране и изключване в случай на неизправност на основното приспособление;

г) те трябва да са снабдени с подходящи помощни приспособления за подобряване на видимостта, когато прякото зрително поле на водача не е достатъчно, за да се гарантира безопасността;

д) те трябва да са снабдени с осветително приспособление, съответстващо на работата, която следва да се извършва, и да гарантират достатъчна безопасност за работниците, ако са предназначени за нощно използване или за използване в тъмни места;

е) ако съществуват рискове от пожар, произтичащи от самите тях или от техните ремаркета и/или товари, които могат да застрашат работниците, те трябва да са оборудвани с подходящи противопожарни приспособления, освен ако мястото на използването им е снабдено с такива приспособления и те се намират достатъчно близо;

ж) ако се управляват дистанционно, те трябва автоматично да спират, когато излязат извън обсега на контрол;

з) ако се управляват дистанционно и ако при нормални условия на използване могат да блъснат или да притиснат работници, те трябва да са оборудвани с приспособления за защита срещу тези рискове, освен ако съществуват други подходящи приспособления за контрол на риска от сблъсък.

3.2. *Минимални изисквания, прилагани за работните съоръжения за вдигане на товари*

3.2.1. Ако работните съоръжения, служещи за вдигане на товари, са трайно инсталирани, трябва да са гарантирани тяхната здравина и стабилност по време на използване, в частност предвид товарите, които трябва да се вдигат, и напрежението в точките за окачване или за фиксиране към устройствата.

3.2.2. На машините, служещи за вдигане на товари, трябва да има ясно видимо указание за техния номинален товар и ако е необходимо, табелка за товара, посочваща номиналния товар за всяка конфигурация на машината.

Приспособленията за вдигане трябва да са маркирани по начин, който да позволява да се идентифицират основните характеристики, необходими за безопасно използване.

Ако работното съоръжение не е предназначено за вдигане на работници и ако съществува възможност от объркване, трябва да се постави подходяща сигнализация на видимо място.

3.2.3. Работните съоръжения, които са трайно монтирани, трябва да са монтирани по начин, който да намалява риска товарите:

а) да ударят работниците;

б) случайно да се отклонят опасно или да паднат, или

в) случайно да се откачат.

3.2.4. Машините за издигане или за преместване на работниците трябва да са подходящи:

а) за предотвратяване на рисковете от падане на кабината, ако има такава, чрез подходящи приспособления;

б) за предотвратяване на рисковете от падане на ползвателя от кабината, ако има такава;

в) за предотвратяване на рисковете от смазване, притискане или удряне на ползвателя, в частност тези, дължащи се на случаен контакт с предмети;

г) за гарантиране на безопасността на работниците, блокирани в кабината, в случай на злополука, и възможността за тяхното освобождаване.

Ако поради причини, присъщи на работната площадка и на денивелацията, рисковете, посочени в буква а) не могат да се избегнат с никакво приспособление за безопасност, трябва да се монтира подсилен кабел и всеки работен ден да се извършва проверка на неговата изправност.“

ПРИЛОЖЕНИЕ II

„ПРИЛОЖЕНИЕ II

РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА РАБОТНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 3

0. **Предварителни бележки**

Задълженията, предвидени в настоящото приложение, се прилагат при спазване на разпоредбите на настоящата директива и когато съществува съответният риск за въпросното работно съоръжение.

1. **Общи разпоредби за всички работни съоръжения**

1.1. Работните съоръжения трябва да се монтират, разполагат и използват по начин, който да дава възможност да се намалят рисковете за ползвателите на работното съоръжение и за останалите работници, например да има достатъчно свободно пространство между подвижните елементи на работните съоръжения и фиксираните или подвижните елементи на заобикалящата ги среда и всяка използвана или произведена мощност или субстанция да се подава и/или отвежда по безопасен начин.

1.2. Монтирането и демонтирането на работните съоръжения трябва да се извършват по безопасен начин, в частност като се спазват евентуалните указания на производителя.

1.3. Работните съоръжения, които по време на използването им могат да бъдат поразени от мълния, трябва да са защитени с подходящи приспособления или мерки срещу последиците от мълнията.

2. **Разпоредби за използването на подвижни, самоходни или несамоходни работни съоръжения**

2.1. Управлението на самоходни работни съоръжения трябва да се поверява на работниците, които са преминали подходящо обучение за безопасно управление на тези работни съоръжения.

2.2. Ако работно съоръжение се движи в работна зона, трябва да се установят и да се спазват подходящи правила за движение.

2.3. Трябва да се вземат организационни мерки за предотвратяване на присъствието на работници, движещи се пеша в работната зона на самоходните работни съоръжения.

Ако присъствието на работници, движещи се пеша, е необходимо за правилното изпълнение на работата, трябва да се вземат подходящи мерки, за да се предотврати нараняването им от съоръженията.

2.4. Придвижването на работници върху подвижни работни съоръжения с механично задвижване се разрешава само на безопасни места, оборудвани за тази цел. Ако по време на придвижването трябва да се извърши някаква дейност, скоростта трябва да е съобразена, ако е необходимо.

2.5. Подвижните работни съоръжения, оборудвани с двигател с вътрешно горене, могат да се използват в работни зони, само ако е гарантирано достатъчно количество въздух, който не носи рискове за безопасността и здравето на работниците.

3. **Разпоредби за използването на товароподемни работни съоръжения**

3.1. *Общи положения*

3.1.1. Разглобяемите или подвижни работни съоръжения, служещи за вдигане на товари, трябва да се използват по начин, който да гарантира стабилността на работното съоръжение по време на неговото използване при всички предвидими условия, като се отчита естеството на земната повърхност.

3.1.2. Повдигането на работници се разрешава само с работни съоръжения и приспособления, предвидени за тази цел.

Без да се засягат разпоредбите на член 5 от Директива 89/391/ЕИО, по изключение за тази цел могат да се използват съоръжения, които не са предвидени за повдигането на работници, при условие че са взети подходящи мерки за осигуряване на безопасността им в съответствие с националното законодателство и/или практики, които предвиждат подходящо наблюдение.

Когато на работното съоръжение, служещо за вдигане на товари, има работници, командният пункт трябва да е постоянно зает. Работниците, които се издигат, трябва да разполагат със сигурно средство за комуникация. Трябва да се предвиди евакуирането им в случай на опасност.

3.1.3. Освен ако това не се налага за нормалното протичане на работата, трябва да се вземат мерки под окачените товари да няма работници.

Не се разрешава прекарването на окачени товари над незащитени работни места, които обикновено са заети от работници.

При тази хипотеза, ако нормалното протичане на работата не може да се осигури по друг начин, трябва да се определят и прилагат подходящи процедури.

3.1.4. Приспособленията за вдигане трябва да се избират в зависимост от товарите, с които се работи, от местата за захващане, от приспособлението за окачване и от атмосферните условия и като се отчитат видът и конфигурацията на товарозахващащото устройство. Сглобките на повдигателните приспособления трябва да са ясно означени, за да може ползвателят да се запознае с техните характеристики, ако не са разглобени след употреба.

3.1.5. Повдигателните приспособления трябва да се съхраняват по начин, който да гарантира, че няма да бъдат повредени или развалени.

3.2. *Работни съоръжения, служещи за вдигане на ненаправлявани товари*

3.2.1. Ако две или повече работни съоръжения, служещи за вдигане на ненаправлявани товари, са инсталирани или монтирани на работно място по такъв начин, че техните полета на действие се припокриват, трябва да се вземат подходящи мерки за предотвратяване на сблъсъците между товарите и/или между частите на самите работни съоръжения.

3.2.2. По време на използването на подвижно работно съоръжение, служещо за вдигане на ненаправлявани товари, трябва да се вземат мерки за предотвратяване на неговото накланяне, преобръщане и ако е необходимо, отместване и подхлъзване. Трябва да се извършва проверка за правилното изпълнение на тези мерки.

3.2.3. Ако операторът на работно съоръжение, служещо за вдигане на ненаправлявани товари, не може да наблюдава целия път на товара нито пряко, нито чрез помощни приспособления, предоставящи полезната информация, трябва да се назначи компетентно лице по сигнализацията, което да поддържа връзка с оператора, за да го насочва, и трябва да се вземат организационни мерки, за да се предотвратят сблъсъци на товара, които могат да поставят в опасност работниците.

3.2.4. Работата трябва да се организира по такъв начин, че когато работникът окачва или сваля товара ръчно, тези дейности да се извършват при пълна безопасност, като в частност този работник трябва да упражнява пряк или косвен контрол над тях.

3.2.5. Всички действия по вдигането трябва да са правилно планирани, наблюдавани и извършвани по подходящ начин, с цел да се защити безопасността на работниците.

В частност, ако трябва да се вдигне товар едновременно от две или повече работни съоръжения, служещи за вдигане на ненаправлявани товари, трябва да се установи и прилага процедура, за да се осигури добрата координация между операторите.

3.2.6. Ако работните съоръжения, служещи за вдигане на ненаправлявани товари, не могат да задържат товарите в случай на частична или пълна повреда в захранването с мощност, трябва да се вземат подходящи мерки, за да се предотврати излагането на работниците на съответните рискове.

Окачените товари не трябва да се оставят без надзор, освен ако е спрян достъпът до опасната зона и ако товарът е бил закачен при пълна безопасност и е поддържан в пълна безопасност.

3.2.7. Използването на открито на работни съоръжения, служещи за вдигане на ненаправлявани товари, трябва да се прекрати веднага, след като метеорологичните условия се влошат до степен, при която могат да навредят на безопасното им функциониране и по този начин работниците да бъдат изложени на рискове. Трябва да се вземат подходящи мерки за защита, предназначени в частност да се предотврати преобръщането на работното съоръжение, за да се избегнат рисковете за работниците.“